

SMRT ZNANEGA SRBSKEGA POLITIKA IN PRIJATELJA SLOVENCEV.

V Beogradu je umrl eden največjih srbskih politikov in prijatelj Slovencev g. Ljuba Jovanovič. Rodom je bil iz Boke Kotorske, a je študiral modroslovje na beograjski visoki šoli. Kmalu se je posvetil politiki, bil je eden najbolj odličnih članov radikalne stranke. Na bolj vodilno politično mesto je stopil leta 1905 kot narodni poslanec vranskega okrožja. Bil je večkrat predsednik narodne skupščine, leta 1909 je postal notranji in leta 1911 prosvetni minister, a med vojno v novembru 1914 je zopet prevzel notranje za dve in jih opravljaj do decembra 1918. V letih 1919 in 1920 je deloval kot član državnega sveta, nakar je bil v svojem domačem okrožju (južna Dalmacija) zopet izvoljen za narodnega poslanca in je leta 1922 prevzel prosvetno ministrstvo, a od junija 1923 do decembra 1924 je bil vnovič in poslednjič predsednik narodne skupščine. Leta 1924 je znan njegov odločilni nastop, ko je v radikalni stranki zahteval končni prelom s Svetozarjem Pribičevićem ter zagovarjal zvezo z SLS. Od tedaj je bil v stalnih tesnih stikih s Slovenci in Hrvati, neprestano odstranjeval nesporazume in se pri vsaki priliki toplo zavzemal za nas. Ni zamudil nobene priložnosti, da nam pokaže svojo naklonjenost, zato je vesel obiskoval vse velike narodne prireditve. Omenimo naj samo, da se je udeležil največjega slovenskega katoliškega shoda in tedaj pred vso državno javnostjo dal izraza svojemu začudenju nad veliko našo narodno organizacijo in močjo, ki se je pri tej slovesnosti manifestirala. Bil je mož poštenjak in poštenjak tudi v politiki. Slava njegovemu spominu!

JUBILEJ NAJVEČJE TVRDKJE ZA IZDELOVANJE ORGELJ V JUGOSLAVIJI

Dne 18. t. m. praznuje mariborska tvrdka za izdelovanje orgelj Josip Brandl 50-letnico, odkar se je posvetil njen lastnik in ustanovitelj poklicu izdelovanja orgelj Josip Brandl je rodom iz Bavarske in se je tamkaj tudi izučil svojega poklica, katerega izvršuje že 50 let. Leta 1893 se je preselil v Maribor, kjer je ustanovil sedajno podjetje, ki je moderno urejeno na strojni pogon in je največje te vrste v naši državi. Poleg glasovirjev in harmonijev je zgradila tvrdka Brandl 130 novih orgelj, ki delajo čast izdelovatelju po raznih krajih naše države. Med Brandlova dela spadajo znane velike orglje v mariborski stolni cerkvi- in pri frančiškanih. Letos koncem pomladi dobi iz te tvrdke največje orglje na 40 registrov božjepotna cerkev v Rajhenburgu. G. Brandlu in nje govi blagi soprogi, ki mu pomaga pri težavnem poklicu, želimo ob priliki pomenljivega jubileja zdravja in zadovolja ter porast tega največjega in najbolj novodobno urejenega podjetja v naši državi!

Mariborska oblastna skupščina dobi novo avtomatično telefonsko centralo, ki jo bo priključila mariborski pošti. — Šef gradbenega oddelka mariborske oblastne skupščine je strankam na razpolago le v pondeljek, torek in četrtek. Druge dni je večinoma službeno odsoten; zato opozarjamo ljudi, da pridejo k njemu le omenjene dni ter si naj ne napravljajo nepotrebnih stroškov.

Zrtev medvojne surovosti. V Rušah je umrla po 13letnem bolehanju upokojena učiteljica Lasbacher. Začetkom vojne so jo radi ovaduštva zaprli z drugimi narodnimi Rušani v graške ječe. Muke v zaporu so jo tako pretresle, da je začela bolehati od tedaj in je umrla po dolgoletnem trpljenju kot žrtev medvojne surovosti in podlega ovaduštva. Bodi jej lahka zemlja slovenska!

Nesreča in vlom v Šmartnem ob Paki. Ponesrečil se je Franc Radoslavnik iz Skornega. Bil je dne 6. februarja na gostiji v Gorenjem. Da bi streljal, kakor je običajno, je nosil v žepu nabasano pištolo, pripravljeno za strel. Grede na prosto mu je na ledenih tleh ponoči spodrsnilo in padel je tako nesrečno, da je sprožil pištolo. Strel je zadel levo roko v gornjem delu. Vsled rane se je kri naglo zastrupila in je bila zdravniška pomoč v Celju brezuspešna. Umrl je v bolnišnici v četrtek, truplo je bilo domov pripeljana v soboto, pogreb se je izvršil v nedeljo. Teško prizadeti rodbini izrekamo naše sožalje! — Dne 10. t. m. zvečer so poskušali vlomiti doslej neznani zločinci v delavnico krojaškega mojstra in mežnarja pri podružni cerkvi v Gorenjem g. Mart. Ramšaka. K sreči je mojstra zbudil ropot ter je sam prepočil vlomilce, preden so se mogli obložiti in z naropanim oditi. Bil pa je v nevarnosti, ker je eden bežečih zlikovcev ustrelil nazaj proti njemu.

Novice iz Št. Ilja v Slov. gor. Po »Domovini«, »Jutru« in drugih samostojnodemokratskih listih se je razkričalo, da je župan v Ceršaku, g. Rudolf Hamer, pristaš Pribičević-Zerjavove orjunske demokratske stranke. Resnici na ljubo moramo povedati, da g. Hamer trdi, da nikdar ni bil in tudi nikdar ne bo samostalni demokrat. — Zelo smo tu veseli, da se pogodba med Jugoslavijo in Avstrijo ne prekine. Hudo bi bilo za nas, če bi se meja zaprla in mi ne bi mogli čez Muro v Avstrijo, a Avstrijci ne k nam. Mislimo, da se bo Avstrija dobro premislila, predno bo začela Jugoslaviji kljubovati. — Nova cesta iz Št. Ilja proti Mariji Snežni je že sicer izročena prometu, a z govejo živino težko vozimo po njej, ker je na vrhu ceste sam debeli in ostri prodec. Prosimo oblastni odbor, da ukrene potrebno, da se bo nasulo več peska. Za sedaj bi se naj tudi prepovedalo voziti z težkimi avtomobili po tej cesti, sicer jo bodo ta vozila čisto razorala. — Kakor slišimo, bo te dni začel voziti iz Maribora do državne meje pri Št. Ilju mestni avto-omnibus. Cena bo za osebo 15 Din. Iz Maribora bo vozil dopoldne ob pol devetih in popoldne ob pol štirih, a iz Št. Ilja v Maribor ob četrt na deset in popoldne ob pol petih. Avto bo postal na meji, pri gostilni Vračko, pri kolodvoru, pri Haringu in pri Muršecu. Zopet lep napredek!

Požar v Hočah pri Mariboru. V soboto ob dveh popolnoči je izbruhnil iz neznanih vzrokov požar v tvornici za čokolado v Hočah. Goreti je začelo v srednjih zgorajnih prostorih, kjer so bile zaloge masti. Goreča mast je priletela iz zgorajnih prostorov v spodnje in ogenj je napravil precejšnjo škodo, ki je pa krita po zavarovalnici in bo upostavljen obrat v tvornici po preteku treh tednov. Pri gašenju se je izkazalo domače gasilno društvo.

Bodite previdni pri streljanju! Sin po-

sestnika v Novištifti pri Gornjemgradu Anton Enzi je hotel po starem običaju prirediti slavnostno streljanje svojemu prijatelju, ki se je ženil. Pripravljaj je svojo pištolo, da bi s strelji sklical svate k svatbi. Pri tem mu je pištola eksplodirala. Naboj mu je šel skozi levo lice v glavo. Dasi naboj ni bil oster, vendar so nastale težke rane- radi katerih je Enzi drugi dan po nesreči umrl.

60letni junak s trdo glavo. V vasi Jaseinci pri Mostarju živi kmet Mate Balenčič, ki se more postavljati, da ima najtršo bučo v vsej državi. Mate je star 60 let, toda je zdrav in čil, kakor kak 18letni mladenič. Pred nekoliko dnevi se je poročil z 19letnim dekletom. Mate preskoči brez težave dva metra visok plot, po hribih pa pleza kakor maček. Najbolj zanimiva pri njem pa je čudovita trdost njegove glave. Nekoč je stavil, da razbije z glavo dva kg težak kamen in ga je res tu di razbil, škodilo mu ni prav nič. Pred dnevi ga je neki mladenič izzval na tekmo, češ, da ima on tršo bučo. Obema so zvezali roke in potem spustili drug na drugega. Mate je z enim samim sunkom svoje trde buče razbil glavo svojemu nasprotniku, ki se je nezavesten in krvav zgrudil. Junaški Mate živi nenavadno življenje. Kakor trdi, ni živ dan pokusil niti kapljice vode, hrani pa se s pečenimi piščanci, mlekom in sadjem. Mate vedno pozivlje vsakogar, ki bi bil voljan, da se z njim poskuša, kdo ima tršo butico.

Resnica in slutnja. Alice Salt, 17letna delavka v tovarni za igrače v Leicesteru na Angleškem je pripovedovala pri delu, da je sanjala ponoči grozne sanje. Zdelo se ji je, da je izbruhnil v tovarni ogenj in da se je v dimu zadušila. Ta mora je ves dopoldan mučila dekle. Pri kosilu je zopet vse povedala staršem. Popoldne je šla zopet na delo in pol ure pozneje se je res vnelo skladišče celuloze v II. nadstr. poleg delavnice, kjer je bila Alice. Vse delavke so našle vrata, da se rešijo, samo Alice Salt se je v dimu ožgala in zadušila. Ognjegasci so njeno napol sežgano truplo našli med razvalinami.

Ukradeno letalo. Češko-slovaško vojno ministrstvo poroča, da sta dva učenca vojaške zrakoplovne šole, iz katere sta bila izključena, vdrla pri belem dnevu v hangar omenjene šole, pretepla stražnika in ga zvezala, nato pa odprla hangar in pripravila neko letalo na polet ter uganj letela neznanu kam. O vkradenem letalu dosedaj še ni nobenega sledu, čeprav je policija obvestila o dogodku domačo ter inozemsko policijo.

Amerikanski milijonarji. Leta 1917 je bilo v Zedinjenih državah Severne Amerike 11.800 dolarskih milijonarjev, danes pa jih je samo še 11.000.

Poročila SLS.

Politični tečaji. V Poljčanah in v Makolah sta se vršila dne 8. in 9. t. m. politična tečaja za može in fante, ki sta se prav izborna obnesla. V Poljčanah se je zbralo nad 40, v Makolah pa čez 180 naših somišljenikov, ki so pazljivo poslušali predavanja govornikov: oblastnega poslanca g. dekana Sagaja iz Hoč, ki je razložil sedanjí splošni politični položaj, ter oblastnega poslanca g. Ovčarja, ki je govoril o pomenu in potrebi močne politične orga-

nizacije, posebno še krajevne. V Makolah je imel g. Tirš iz Maribora poučno predavanje o našem združništvu. Taki tečaji so jako važni in potrebni ter bodo pokazali nedvomno lepe uspehe.

Naročniki »Slov. gospodarja« pozor!

Prosimo vse naročnike, da upoštevajo naslednja navodila in jih izvršijo:

1. Že nad 18.000 naročnikov je plačalo naš list za naprej večinoma celoletno, nekateri pa polletno ali četrtletno. Le malo lantskih naročnikov še ni podaljšalo naročnine za leto 1928 in te naročnike prosimo, da nam takoj pošljejo vsaj nekaj naročnine za leto 1928. Dozdaj še nikomur nismo ustavili lista, četudi še lista ni plačal. Začnemo pa list ustavljati z 23. februarjem vsem, ki še za letos niso nič plačali, ali ki niso prosili za podaljšanje plačilnega roka.

2. Vsak naročnik, ki je list plačal že za leto 1928, ima nov ovitek in na ovitku stoji tudi napisano, do kdaj ima list plačan. Poglejte na to opombo na ovitku! Če bi pri tej opombi bila od naše strani kaka pomota, naj se nas takoj zdaj opozori na njo, da jo odpravimo.

3. Ako je kdo list plačal, pa bi vsled pomote lista ne dobil, naj nas takoj opozori na to in nam piše, kdaj in koliko je plačal za list, da se pomota takoj odstrani.

4. Če bo kdo pomotoma dobil dva lista mesto enega, naj nam enega takoj vrne in na ovitek pripiše: Dobivam dva!

5. Nekateri naročniki izgubijo položnice, ki smo jih priložili, potem pa nam pišejo po druge. To povzroča precej stroškov in je počasno. Najboljše je, da si kupijo položnice brez številke na pošti in na te položnice napišejo številko »Slovenskega Gospodarja« 10.603 ter nam z njo pošljejo denar. To stane samo 20 para, dopisnica pa jih stane 50 par in mi moramo zopet plačati, da dopošljemo položnico, 30 para!

6. Naslovi se naj pišejo razločno in natančno. Stari naročniki naj napišejo na položnico svoj naslov ravnotako, kakor je njihov naslov na ovitku, pod katerim dobivajo »Gospodarja«. Dobro je tudi, ako pristavijo zraven še tudi številko ovitka. Potem bodo napake izključene.

Še enkrat torej: Kdor še ni podaljšal naročnine za leto 1928, naj stori to tekom 10 dni, da mu ne bo treba ustaviti lista.

»Slovenski Gospodar« stane: celoletno 32 Din, polletno 16 Din in četrtletno 8 D.

„Naš dom“.

Sert Ema in Bezjak Lojzek sta plačala »Naš dom«, toda pošta nam ga je vrnila, češ, da sta neznanca. Najbrž sta nam sporočila napačen naslov.

Neznani naročniki. Pošta nam je vrnila »Naš dom«, češ, da so sledeči naročniki neznani: Fijauš Pepi, Juvan Martin, Angela Schrimpf itd.

Vrnite januarske in februarske izvode, če ga ne mislite naročiti! Oglašajo se novi naročniki, pa jim ga že ne moremo več poslati.

Kdor si od marca naprej naroči »Naš dom«, ga dobi za 10 Din, če je naročnik »Slovenskega Gospodarja«, če ne, pa stane 17 Din.

Zmanjkalo bo januarske in februarske številke. Skrbeli pa homo, da hoste vsi novi naročniki dobili tudi začetek povesti »Roparski poglavar« — če že ne v celoti, vsaj nakratko.

Še enkrat lepo prosimo vse tiste, ki so pozabili plačati naročnino, da to čimprej storite. Saj vemo, da nihče izmed Vas ne-če škodovati listu; zato se spomnite »Našega doma«.

Položnice si lahko kupite na pošti za 25 par in vpišite številko »Našega doma«: pošt. ček. rač. 13.577.

Novi dobrotniki: Naš pesnik Silvin Sar denko je poslal toplo pismo »Našemu domu« in dar 30 Din. Dr. Juvan, mestni župan, 100 Din. G. Robert Košar, kog pri Središču, 50 Din. Skupni znesek 1190 D. Bog povrnil!

»Naš dom«, Maribor, Aleksandrova c. 6.

Družinska pratika za leto 1928 s podobo Svete Družine se še dobi v vseh večjih trgovinah papirja itd. Segajte le po naši!

NAŠA DRUŠTVA

Slovensko pevsko društvo »Marbor« priredi v sredo, dne 7. marca, ob 8. uri zvečer v veliki »Unionovi« dvorani v Mariboru koncert, na katerem izvaja Haydnov oratorij: »Stvarjenje«. Oratorij, ki je umetniško še globokejše zajet kot že znani oratorij »Letni časi«, je veličastna visoka pesem Stvarniku. Sodelujejo: kot solisti gospa Lovšetova, koncertna pevka iz Ljubljane (sopran), člana mariborske opere g. Burja (tenor) in g. Neralič (bas) ter pomnožen orkester mariborske vojaške godbe. Stopnice se dobijo od 20. februarja nadalje v predprodaji v knjigarni Cirilove tiskarne, Aleksandrova cesta 6 in v prodajalni Höfer, Ulica 10. oktobra. Zunanji gostje naj si čimprej naročijo vstopnice pri »Mariboru«, Maribor, Koroška cesta 5. Za proge iz Maribora v Ruše, Slov. Bistrico, Konjice, Kamnico in Selnico, St. Ilj v Slov. gor. bo vozil avtobus, pa tudi v druge smeri, ako se oglasi do 15 udeležencev. Koncert bo nudil največji umetniški užitek!

Studenci pri Mariboru. Kat. slov. izobraž. društvo v Studencih prireja redna predavanja združena s skioptičnimi slikami vsak petek ob 7. uri zvečer v društveni sobi samostana pri Sv. Jožefu v Studencih. Prvo predavanje se vrši v petek, dne 17. t. m. Predavatelj pride iz Maribora.

Sv. Ana v Slov. gor. V nedeljo, dne 19. t. m., priredi Kat. prosv. društvo v Društvenem domu poučno igro »Ukradeni biseri«. Začetek ob treh popoldne.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Tukajšnji orlovski odsek je dne 15. januarja priredil velik srečolov, kateri je uspel v splošno zadovoljnost. Da pa je tako lepo uspel, gre hvala vsem cenjenim darovalcem krasnih dobitkov, domačim in tujim, zlasti pa g. trgovcem pri Sv. Benediktu, v Gornji Radgoni, Apačah, Trojici, Lenartu in onim v Mariboru. Vsem skupaj izrekamo prisrčni Bog plačaj! — Domen. — Na pustno nedeljo dne 19. februarja pa nas bodo Orli znova razveselili z lepo narodno igro, v 5 dejanjih »Domen«. Igra je posneta po istoimenski Jurčičevi povesti. Na programu je še tudi poučni govor. Prijatelji poštenega razvedrila pridite!

Ribnica na Pohorju. Dne 29. januarja je priredilo tukajšnje katoliško prosvetno društvo narodno koroško zgodovinsko igro: »Miklova Zala«. Letos je ravno 450 let, ko se je vršila ta žalostna zgodba v lepi Rožni dolini na Koroškem. Obisk naše prireditve je bil tak, kakor še pri nobeni prireditvi. Mno-

gi so mogli na žalost oditi, ker ni bilo prostora. Zato se je igra še 5. februarja ponovila ter je bila udeležba zopet mnogoštevilna. Videlo se je, kako pogrešamo društvene dvorane, ki bi morala biti za tukajšnje razmere precej obširna. Igralci so pod vodstvom g. kaplana M. Barbiča igrali izvrstno. Tudi mešani pevski zbor se je zelo postavil in nas prav dobro zabaval.

Sv. Lovrene v Slov. gor. Orlovski odsek vabi vse prijatelje poštene zabave na mastno nedeljo, dne 19. t. m., ob treh popoldne v lastne prostore. Na sporedu bo: Kuplet »Zupan«, »Materina žrtev«, drama v treh dejanjih in »Za letovališče«, veseloigra v enem dejanju. Pridite! Bog živi!

Središče. Tukajšnji Ljudski oder vabi vse prijatelje smeha k ponovitvi nad vse komične igre »Tit Grom«, ki jo vprizori na svojem odru v nedeljo, dne 19. t. m., ob sedmih zvečer. Na svidenje!

Sv. Barbara v Haložah. Slov. kat. izobraž. društvo pri Sv. Barbari v Haložah predstavlja na pustno nedeljo, dne 19. t. m., tri zelo smešne in za predpust primerne igre: »Zaklade«, burka, »Zamorec«, burka, »Ženin Miha«, šaljiv prizor. Začetek ob treh popoldne pri gospej Reicher. Bog živi!

Čadram. Orel vprizori na pustno nedeljo, dne 19. t. m., ob treh popoldne v Orlovskem domu dve šaloigri polni smeha in zabave. Ko bo »Čevljar« s svojo učenostjo nehal krat kočasiti ljudi, bo pa nastopila strokovna, velenoobrazna pisateljica »Jurčkov« s svojim elegantnim spremstvom.

Prihova. Tombola našega prosvetnega društva v prid društveni knjižnici je od ministrstva poljedelstva dovoljena. Vrši se v nedeljo, dne 19. t. m. Dobitki so lepi ter jih je veliko število. Kdor se hoče zabavati in doseči srečo, naj pride v nedeljo, 19. februarja, na Prihovo na tombolo našega prosvetnega društva!

Braslovce. V nedeljo, dne 19. t. m., priredi tukajšnje prosvetno društvo ob treh popoldne v Društvenem domu veselo in zabavno igro »Lumpacivagabunde«.

St. Pavel pri Preboldu. Tukajšnja orlovska mladina vprizori na pustno nedeljo, dne 19. t. m., ob treh popoldne v Društvenem domu veseloigro v štirih dejanjih »Stric v Toplicah«. Mladini po 15. letom je vstop strogo zabranjen! Bog živi!

Polzela. Naše mladinske organizacije priredi v nedeljo, dne 19. t. m., v dvorani g. Cimpermana poučno predavanje »Roparji na slovenski zemlji«, združeno z dramatično predstavo: »Dimež, strah kranjske dežele«, narodna igra v šestih slikah. Nastop našega pevskega zbora. Začetek ob treh popoldan.

St. Janž na Vinski gori. Na pustno nedeljo, dne 19. t. m., ob dveh popoldne priredi prosv. društvo dve igri: »Čašica kave« in pa »Krčmar pri zvitem rogu« s petjem narodnih pesmi. Prireditve se vrši v prostorih župnijskega gospodarskega poslopja.

Trnovlje. Prosvetno društvo Trnovlje pri Celju priredi v nedeljo 19. februarja ob 15. uri popoldne v gostilni pri g. Kramarju predpustno šaloigro »Pogodba«. Prijatelji smeha in poštene zabave pridite v obilnem številu!

Sv. Križ tik Rogaške Slatine. Mladinsko telovadno društvo »Orel« uprizori v nedeljo dne 19. februarja t. l. ob 15. uri v društveni dvorani šaljivi igri »Lažizdravnik« in »Nace hlačnica«. Nudi se torej ugodna prilika, da se vsa poštena mladina iz Smarsko-rogaškega okraja udeleži te poštene zabave. Vstopnina nizka. Igrji zelo zanimivi. Mladina! S korajžo na veselo svidenje, ne bo Vam žal! Bog živi!

Sladka gora. Tukajšnje izobraževalno društvo vprizori v nedeljo dne 19. februarja ob 15. uri v župnišču žaloigro v treh dejanjih »Užitkarji«. Nato petje.

Sv. Jurij ob južni železnici. Slovensko katoliško prosvetno društvo priredi v soboto